

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 6. listopada 1856.

List 45.

Prava pot v nebesa ni v temi skrita.

Pogovori zastran nekterih skrivnih verskih zmot.

(Spisal P. Hicinger).

(Konec.)

8. Od poslednjih reči.

Duhoven. Ne bi kdo lahko mislil, kako de od konca do kraja sega zmota unih skrivnih novovercev. Katoliški nauk je ta, de vsakimu človeku je umreti, po tem pa sojenimu biti, kakor piše sv. Pavel (Hebr. 9, 27.); po sodbi pa gre vsakteriga duša, kamor si zasluži, ali v nebesa, ali v pekel, ali v vice. Prav svetlo to uči Kristus sam v priliki od bogatiga hudobneža in ubožiga Lazarja; zakaj on pravi: „Zgodilo se je, de je umerl ubožec, in je bil po angelih nesen v naročje Abrahamovo. Umerl je pa tudi bogatin, ter je bil pokopan v pekel“. (Luk. 16, 22.). Tega tedaj uni skrivni novoverci nočejo verovati; pravični, izvoljeni, pravijo, de ne grejo precej v nebesa po smerti; saj celo od Marije Božje Matere pravijo, de še ni v nebesih; in od svetnikov pred ko ne tudi to mislijo, zato pravijo, de je prazno v njé klicati.

Vernik. To je pa vender sila s temi zmotami.

Duhoven. Se ne spomnite, kako de se zmota zmotte derži? Sej ste sami od začetka pravili, de ti novoverci čakajo na tavžentletno kraljestvo; tisto kraljestvo, pravijo de bo na zemlji, in de bo Kristus sam z izvoljenimi tavžent let kraljeval na tem svetu ter jim delil vsaktere telesne vžitke, de se jim bo povernilo, kar so se popred zatajevali, ali kar so popred terpeli. Zmoto od taciga kraljestva je spravil neki Cerint še v apostoljskim času na dan; pa zavračeval jo je nekakošno že sam sv. Janez evangelist. Pisal je: „Blagor mu in svet je, kdor ima delež v prvim vstajenji; v njih smert ne bo imela oblasti, temuč bodo mašniki Božji in Kristusovi, in bodo z njim kraljevali tavžent let“. (Skr. razod. 20, 6.). Take besede pač ne zadevajo telesnih vžitkov, temuč le duhovno službo, kakoršno vsi pravi verniki na zemlji skazujejo Bogu in Kristusu v dolgim času, kar ga teče po nehanji perviga preganjanja do poslednjih časov sveta. Vender še pozneje se je kazala zmota od posvetniga Kristusoviga kraljestva med krivoverskimi ločinami; takó v prvih časih med montanisti, v srednjim veku med duhovnimi brati in drugimi, v novim času med mnogimi pietškimi ločinami, v zadnje med ameriškimi mormoni. Sicer so v prvih časih cerkve tudi nekteri po drugim nauku pravoverni učeniki govorili od tavžentletniga Kristusoviga kraljestva, pa oni so mislili le na duhovno kraljestvo, ne na tako telesno in občutno; in tudi njih napačno misel je sveta cerkev popravila po čistim nauku svojih pastirjev in očetov.

Vernik. Kar uni skrivni novoverci mislijo od tavžentletniga kraljestva, je še prav med ljudi prišlo; in posmehovali so se jim ter pravili po imenu, na kateri hrib de

bodo zleteli kraljevat tisti po svoji menitvi izvoljeni, kadar bo drugi svet šel v pogubo.

Duhoven. Glejte, ravno v tem je zgled, kam de človek zajde v zmote, ako le sam sebi verjame, ako Božjo besedo le po svoje razlaga, ako cerkve ne posluša. Tavžent let v svetim pismu pomeni dostikrat le dolg čas, kraljestvo Kristusovo pa se loči dvoje, eno na zemlji v njegovi sveti cerkvi, eno na unim svetu v nebesih. Gori v nebesa on jemlje zdaj svete duše v zveličanje; po sodnjim dnevnu pa bodo pravični po duši in po telesu gori z njim večno kraljevali. V to kraljestvo naj nam on da milostivo priti.

Pogled nazaj na Laško
in romanje v sveti Rim.

(Dalje)

Na potu v Lateran je tudi stara in imenitna cerkev sv. Praksede in Pudencijane. Ves obók v nji je ozališan z mozaiki visoke cene. V rakah pod velikim altarem so trupla svete Praksede, njene sestre Pudencijane in družih spričevavcov ali sv. marternikov. V sredi cerkvene ladije je podoba sv. Praksede, ko kleči in v gobo nabrano kri marternikov izžmeva, de v nekak vodnjak kaplje. „Čudite se kersanske device, ti serčnosti hčere bogatiga rimskiga starasina, in akoravno zdaj ni potreba, življenja za vero dati, imejte vender serčnost, de se ne sramujete svoje katoliške vere pred brezbožnimi žlobodravci“, zakliče neki romar, ko to premišljuje. Tudi je tukaj ob levi strani kapela Boromejske deržine in vidi se še lesén stol sv. Korlna Boromeja, in miza, na kateri je ta sveti škof uboge nasitoval. Nar imenitniši pa je v stranski kapeli pol tistiga stebra, pri katerim je bilo bičano ali kervavo gajzlano nedolžno Jagnje Božje, Kristus Jezus. Večna luč pred njim gori, ter v spomin kliče vsim popotnikam, kako de je Sin Božji pred 18 sto leti ravno pred tem lesam svojo nedolžno kri za nas prelival in nam prižgal luč svete vere ter vžil olje gnade v naše ranjene serca. —

Od ondot smo se podali v cerkev sv. Martina „ai Monti“, kjer je grob tega svetnika, in pa sv. Silvestra papeža. V ti cerkvi je bilo več cerkvenih zborov, zlasti l. 325, ko so bili Nicejski sklepi poterjeni. Na kamniti ploši so vsekane imena vsih pričujočih škofov. Spodej pod sedanjjo cerkvijo je v zemlji stara cerkev sv. Silvestra, kjer so se verni zbirali ob časih preganjanja. Še se vidi tukaj njegova podoba, iz kamna vsekana, in pa kamniti sedež, na katerim je sedel v zborih in pri svetih opravilih. Tudi je tukaj podoba Marije Device in še marsikaj imenitniga starodavne cerkve. Na tem mestu so bile kopve Tita in Vespazijana; zidovje je silo staro, vidijo se opeke starih Rimljanov. — V cerkvi pri ketinah sv. Petra (ad Vincula), je shranjena dvojna ketina tega pervaka aposteljniov. Z cno je bil vklenjen od Heroda v Jeruzalemu, z drugo od Nerona v Rimu. Ko ste bili ti ketini ali verigi pozneje

Memento mori!

Dans meni, juter tebi!

skupaj položeni, ste se naravnost sami sklenili. Včasih je ta svetinja na stranskim altarji izpostavljena, in verni jo hodijo kusevat, zlasti ob času kolere. Obcudovali smo tukaj tudi velikansko iz kamna izsekano Mojzesovo podobo od Mih. Angela, ki se kakor naj večji mojstersko delo ceni; bila je že velikrat posneta, pa nikoli ne dosežena. — Prav posebne imenitosti pa ste tudi velikanski, bi rekel, grozovinski poslopji iz rimskih časov, Kolosej in Panteon. „Colossaeum“, podolgasto okroglo ozidje silne velikosti, je bilo Rimljanam borišče, jezdišče, gledišče itd.; pa tudi še nekaj družiga, kar nas veliko bolj tiče. Zemlja na tem mestu je s kervijo tavžent in tavžent svetih marternikov namočena, vsak kamniček tukaj je posvečen, in vsaka bilka, ki tukaj rase, poganja, bi djal, iz roznate kervi svetih mučencov. Tukaj namreč so se rimljanske neusmiljene oči razveselovale, ko so divje zveri kristjane tergale in zdelovale. Nad 1600 čevljev je zid na okrog visok, kateri je pa na eni strani že zlo razdert. Iz njegovih razdertin je več velikih dvorov zidanih, iz česar se lahko razvidi silna velikost tega poslopja. Do sto tavžent gledavcov je zamoglo od zgoraj na okrog po hodiših in mostovžih stati in svoje peklensko veselje nad kervavenjem, mukami in poslednjimi zdihljeji ubozih kristjanov pasti. Pri tleh pa se še zmiraž vidijo hlevi in gajbe, kjer so zveri izstradovali, prejdeno s jih spušali na svetnike. Ali časi se spreminjajo in ljudje in njih sreča se v njih spreminja! Znamuje sv. križa je zdaj na tem prostoru postavljeno, h katerimu smo tudi mi z gijnjenim srcem pokleknil in molili, na okrog ob zidu pa so stacijoni krizeviga pota, kateriga vsak petek hodi kapucinar vodit, ob nedeljah pa vernim kristjanam oznanuje Njega, ki je kralj vsih marternikov, in poveljuje tiste, ki so na tem mestu za sv. vero svoje življenje dali; kje pa je slava svojglavnih trinogov? Vsako občutljivo srce se grozi nad njih neusmiljenostjo! — Panteon je silo veliko, popolnoma okroglo ozidje preslavne stavbe, odznotraj brez podporen in brez oken. Odpertina odzgoraj s kaple ves prostor razsvitljuje. Lopo odzunaj podpéra 24 strašno debelih stebrov, katerih vsak je čok iz eniga samiga kamnitniga kosa, de bi ga 3 imeli kaj obsegati. Tudi odznotraj so stebri, pa le ob zidu na okrog in blezo bolj zavolj lepšiga. Velik prostor se od tod povzame, de se človek od ene strani do druge majhen vidi. To poslopje je bil sozidal neki Marka Agripa, ljubljence cesarja Avgusta, in ga je imenoval panteon, to je, tempel vsih bogov, ali prav govoriti, vsih malikov. Vratam nasproti je stal altar naj vikšiga rimskiga malika, jupiter-ja, na okrog pa podobe družih premnogih malikov, ktere so Rimljani od premaganih ter podverženih ljudstev sprejemali. V tem neverskim tempelju je bila tedaj gnusoba malikovstva z vsiga sveta; vsi maliki so dobivali tukaj stanovanje in češenje. Ali tudi tukaj se vidi, kako se časi spreminjajo in poslednjič le resnica zmagala. Na mestu jupiterovim zdaj stoji velik tabernakelj, ki ga je nek nemšk umetnik izdelal, tempelj je posvečen „vsim svetnikam“ in zlasti Marii Devici, kraljici mučencov, torej ima tudi tempelj ime: „Marije Device pri marternikih“ (Maria ad Martyres). Cesar Honori je bil namreč dal ta tempelj z vso malikovavsko gnusobo zapreti, sicer pa v sponin rimskih cesarjev ohraniti. Papež Bonifaci pa je ukazal nejeversko gerdobijo iz tempeljna potrebiti in ga je v katoliško Božjo hišo posvetil (l. 608). Ta dan je bil zmed nar slovesniših v Rimu. Na 18 prelepo ozališanih vozovih je bilo silo veliko svetinj iz katakomb ali pokopališ na to mesto pripeljanih. Vse so bile na svoje odločene mesta častitljivo postavljene in Kristusov namestnik sam je vprico velike množice duhovnov in verniga ljudstva to imenitno poslopje blagoslovil in posvetil, ter ga v čast Marije Device in vsih svetnikov odmenil. Od tod ima tudi praznik vsih svetnikov svoj začetek. V ti cerkvi je tudi grob umetnika Rafaela. (D. sl.)

Hej človek, kadar na kak grob pokojniga prideš, pomisli kdo je bil on, kateriga hladna zemlja krije — in kaj je zdaj —? Popotnik ti, ki kratko pot življenja hodiš, spomni se tudi kadar na gomili stojiš, kaj si — kaj bodeš — in kaj upaš pričakati! Glej, kako se otrok igra, veselja skaklja, ter se raduje v spomladi nad oživljeno narodo: obena skerb, obena britkost, nič ga ne žali; zmiraž je vesel in ne zna pomisliti, da bo vsega tega, tudi življenja, nekaj konec; tudi vesela mladost mora, kadar smert privihra, iti pod zemljo. Devici, ki danes kakor vijolica cvete, morebiti že juter mertvaški zvon zvoni. Zakaj smert je strašna moč, ki vsakiga človeka brez razločka pod zemljo spravi; drugim težavam in nadlogam se še kakor koli vganemo, al kdo vé zdravilo za smert! Ona vsakiga zadene, ni ga da bi se ji odtegnil. Može prebrisane, visoko učene glave, ki so skrivnosti narave razkrivali, ki so merknjenja in naravske prikaze napovedovali, ki so umno vladarili, vojske vodili in v sto in sto bitvah zmagali, — pa smerti oteti se le niso mogli. Prašaj, kam je šel cesar, kralj? Zveduj, kaj Makedonec Filip zdaj noviga kuje? in kjé Bonaparte živi? Glej, kaj zdaj in kam Kopernik meri in kuka? Zemlja na pokopališ ti odgovarja in pravi: V mojim naročji počivajo njih trupla, njih duhovi pa le samo to zanjejo, kar so za prihodnje življenje sejali. Tako mora vse spet prah biti, kar je prah bilo. Človek vstaja, vstane, stoji in se zopet nazaj v zemljo podá, iz ktere se je bil vzdignil. Koliko ljudstva pač je, ki sladkosti življenja obilno uživa, se po svetu klati in nikdar ne pomisli na smert, ki človeka rada, pogosto nepripravljena, v veselji zaleze. In tudi ti le delaš, ko da bi vekomaj ne umerl. Misliš mar, da boš sam ti smerti odšel. Prebrisan si, visoke glave, merzlo, se morebiti zaničljivo gledaš na tiste, ki na smert mislijo! Pa pri prahu tukaj le! zemlja je priča, da lagal nisim, ko pravim, da ji tudi ti odšel ne boš! Verjemi mi toraj, ne šopiri se dalje s posvetnim bleskam, ne maraj za njegovo slepilo, nasladnost, bogastvo; temuč nabiraj si zlata čednosti, ki ti še tudi v grobu, večno ostane. Ali koliko, ali kaj pač meniš da je „Crassus“ (silo bogat Rimljan), v svojim „nullitatis“ testamentu v prid človeštva zapustil? Menda več ne, kakor kar so pred njim že drugi imeli. Uči se tedaj, kaj ti je v prihodnje storiti! Glej, tako se po mojih besedah v svojih mislih prepričaš, da že tudi tebe smert čaka, da morebiti ti, ki dans mene na mojim grobu mertviga premištljuješ, juter sam na smertni postelji ležiš. Kaj ne, da te neka tiha groza spreha, da se s strahom smerti spomniš, ktera te bo prej ali poznej dosegla! Naprej že misliš, kako boš umiral, kako bo z dušo, kako bojo potem pod zemljo tvojiga trupla kosti trohnele, da se bodo na tvojim grobu morebiti ljudje prašali in pogovarjali, kdo da si bil? In enake misli se jim bodo morebiti po glavi motale, kakor tebi zdaj tukaj na moji gomili. Spletaj si torej vencov iz čednost večne lepote, dokler še živiš, prijatelj! Zakaj tudi natura umira, ali njej se zopet življenje obnovi, tebi pa nikdar ne; ona se zopet ogreje, kadar zima mine, ti pa merzel ostaneš, ko ti enkrat mertvaški znoj na čelo stopi, tvoje truplo se zgrudi v to kar je nekaj bilo: v prah, perst, zemljo. In to, o pozemljinec! je po tem takim konec našiga truda in poslovanja na tim svetu. Glej, da bo trud tak, da se veselil ga boš! Zdj se pa k slovesu še ozri na verbo žalostinko in na zahajajoče solnce, ko se kervavo za gore izliva, ter glej na njem zerkalo svojiga plana, kako čezdalje bolj v tebi gasne. Pa dosti! tiho verbno perjice šepa v lastnim vetriču, se solzi nad hladno gomilo in te vabi, tujinec, k pokoju. Ohrani tedaj moje besede v spominu, zročuj jih drugim v djanji, moli, da naj moje kosti mirno tu počivajo; tebi pa naj bo lahka pot in srečna smert!

M i s i j o n.

Iz Lipnice, *) 16. rožnika. Od 20. maliga do 24. vel. travna sim se neprenehama ko spovednik misijonov vdeleževal, sim vidil, slišal in zvedil marsikaj noviga, kar mi je bilo silo tehtno, in se ne morem premagati, de bi tebi, predragi prijatelj, kaj tega ne razodel, ker vém, de so tudi zate take velike prigodbe mikavne. Ozreti se hočem zlasti na misijon v Lipnici, ki se je obhajal od 20. mal. do 1. vel. travna. — Žalostno je, de pri marsikom naše velike fare je bilo verno življenje slabo ali tudi slabši kakor slabo. De bi se omerznjene serca poživile, se je naš g. dekan misijonskiga pomočka poprijel; ali njegovim vernim so bili temu večji del nasprot, nekaj iz nevednosti, nekaj ker so se bali, de bi ne imeli s tem novih stroškov. Pri vsi enaki neugodnosti ljudstva so vendar 19. mal. travna jezuiti, O. Maksimilijan Klinkowström, O. Šmude in O. Wagner v Lipnico prišli. O. Klinkowström je iz časnikov dosti znano, preslavljeno ime; on je prehodil Nemčijo na vse strani, je bil na Francoskim, Angleškim, je primisijonaril do južne Avstralije. O. Šmude je iz prusovske Šlezije, šibka oseba, pa če je treba tudi s 64 funtaricami na prižnico pride, s kterimi vse pomlati. O. Wagner je sin dvorniga svetnika z Dunaja, in je priserčin, pohleven, toraj se mu tudi le take tvarine oddelujejo, pri kterih je pohlevna obravnava na pravim mestu; je pa drugi Alojzi in nedolžnost se mu z obraza sveti.

To so bile moči, s kterimi se je bil težavni lipniški misijon pričel. Misijonarji so imeli težko nalogo, ker so bili poslušavci različni, treba je bilo obdelanim ali omikanim in še bolj češ-omikanim zadostovati, ker njih več se je dosihmal z otrobi lipniškiga (Leipzigiger) slovstva nasitovalo; mogli so pa tudi tako govoriti, de jih je priprosto ljudstvo razumelo; in to dvojno nalogo sta prva imenovana misijonarja popolnoma in v zadovoljenje vsih dopolnila. G. dekan je vse storil, de je misijonarjem pri ljudstvu veljavo dosegel. Med zvonjenjem, streljanjem iz možnarjev, z muzičnim donenjem, s križem in banderi naprej, in kakor je tukaj navada, z dolgo procesijo belo oblečenih deklic vpričo 12 do 14 tavžent ljudi smo misijonarje iz duhovnišnice (farovža) v cerkev peljali, kjer smo napred sv. Duha v pomoč poklicali (Veni Creator Spiritus). De se je slovesnost bolj povzdignila, je prišel stolni prost iz Gradca, ki je procesijo „in pontificalibus“ peljal in imel veliko mašo. V cerkvi je imel g. dekan kratek govor, po kterim je misijonarjem, pred altarjem klečečim, stolo ogernil, rekoč: Zročim Vam za čas misijona farno duhovsko oblast, obračajte jo v prid mojih duhovnjakov! S tem se je ljudstvo zamoglo prepričati, de ti možje morajo pač kaj več biti, kakor izgnani tuji duhovni, kakor so jih nekteri razupivali, ker vpričo infuliraniga gospoda jim je g. dekan vso svojo čedo zaupal. Na to stopi O. superior Maks na leco, ki je bila pod milim nebesam napravljena in razlaga v govoru blizo 2 uri, kaj de so misijoni in kakošni prid de obrodjujejo? K sklepu overže se napčne misli, kakoršne imajo nekteri zoper ljudske misijone ali zoper misijonarje, ker nekteri so res bledli, de ti gospodi imajo skrivne namene, de dobičkarijo vganjajo, in de so tuji duhovni, kterih pomoči de tukaj ni potreba, sej de domači duhovni duhovno pastirstvo v vesoljno zadovoljstvo opravljajo. Take in enake presoje je Klinkowström nekaj z bičem satire, nekaj z drugimi razlogi popolnoma zavernil.

Vsak dan so bile po 3 pridige, ob 8. zjutraj, ob 2. in ob 6. popoldne, in vsaka je terpela nar manj poldrugo uro, večji del pa še delj. Število poslušavcov je bilo med 8 do 20 tavžent, ker silo ljudstva je germelo skupaj iz bližnjih duhovnij in celo od deleč, nekteri so še stanovanja najemali za čas misijona, tako močno so se bili misijonarji ljud-

stvu s svojimi pridigami priljubili. O. Klinkowström in O. Šmude sta pa tudi v resnici mojstra v pridiganji, kaj taci-ga se nikoli nisim slišal, in zdaj vidim, de ni bila presiljena hvala, ki so jima jo dajali zavolj pridig v Gradcu. Vse resniče, ki sta jih oznanovala, sta dokazovala piko za piko, ne le samo iz sv. pisma in sv. očetov, ampak, kjer je bilo moč, tudi iz pameti in pa popolno in stanovitno. Njun namen je zlasti na to meril, dovoljno prepričati, in to je bilo potrebno, ker tukaj se je bralo „in illo tempore“ tudi „deutschkatholisches Urchristenthum“ itd. Govornišvo je bilo tekoče, živo in goreče, ponaša naravna, nikoli nisim spazil, de bi bil kteri zavoljo besed v zadergi, ali de bi se bil ponavljal. Kmal so se prepričali, de ta govornika nista le uterjena bogoslovca, ampak tudi globoka misliveca, ob kratkim, učena moža. To skupaj jima je pot odperlo k sercam tudi na pol učenih in na pol vernih. Začeli so se kmalo pridigarjem močno čuditi, spoznali so njih premagovavno moč, močno jih je gnalo, jih poslušati in se poslušati, in ker je čas misijona čas gnade, so se jele serca mečiti. . . . Klinkowström in Šmude sta z veliko ojštrostjo in brez ozira šibala pregrehe in napake; vendar jima njih silnih udarcov nihče ni zameril, ker se je vedilo, de v svojih pridigah na nikogar posebej ne merita, kar je bil Klinkowström že v svojim prvem ogovoru opomnil, rekoč: Ako vaši pridigarji pregreho v pridigi napadejo, prec močni besedi Božji ojštrino odbijete ter rečete: Govornik je dans na te in te meril in moč besede Božje se zmanjša (ker človek nauka ne obrača nase, kakor je dolžnost), pri nas tega pač ne bote mogli misliti, ker mi nobeniga zmed vas ne poznamo. (D. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Po daljnopisni napovedbi pridete Nju veličanstvi svitli cesar in cesarica 17. t. m. popoldne v Ljubljano.

Iz Milana nam piše 27. u. m. visokocast. g. Blaž Verri, polnomočnik g. Olivieri-a, de je hvaležno prejel „Danične“ zbirke za misijon g. Olivieri-a. S tem pa zbirka za ta misijon ne želimo skleniti, velikoveč bi bilo želeti, de bi kersanski svet še mnogim suzinjskim otročičem k rešenju pripomogel, dokler g. Olivieri še živi; zakaj le preveč se je bati, de bi ta goreči že zlo moteri starček kmal ne sklenil, in pa de bi potlej njegovo delo ne zastalo.

Razgled po kersanskim svetu.

V Szemlaku pri Aradu je mesca vel. serpana, kakor „Religio“ piše, okoli 1500 duš k katoliški veri prestopilo. — Prusovsko: Kulmski škof je v 69. letu svoje starosti umiril. — V Glasgov-u na Angleškem je vojvodinja vdova Argyll-ova, mati ministra tega imena, v katoliško cerkev prestopila. — Iz Madrida naznanjujejo, de so prodajanje cerkveniga posestva ustavili. Mislijo, de za kakih 300 milijonov so ga že spečali; cenjeno je bilo na 700 milijonov, ko so bili krivični sklep, ga prodajati, sklenili. — Med imenitnimi osebami, ki so na Angleškem v katoliško cerkev prestopile, je tudi neki stavbar ali poslopničar Clutton, čigar plan za cerkev „Noire Dame“ v Lille je bil s prvim darilam venčan. Učeni in pobožni dr. Manning ga je sprejel v naročje sv. cerkve 10. kozop. t. l. — Švedska kraljica je katolicanka, večidel je nji zahvaliti, de je v Stokholmu postavljena kat. cerkev in de krog nje vstaja katoliška občina. — Na otoku Kreti je 60 rodovin, ki so bile pred davnim časom sicer k izlamu (turski veri) prestopili, skrivej pa so ostali kristjani! Zdej pa po novi postavi so se zopet očitno vsi spoznali h kersanstvu, in vlada se je zavezala, de jih zato ne bo kaznovala, kakor poprej, ko so bili pokončani, kteri bi bili od turčinstva odstopili.

*) Ta spodbudljivi list so nam neki častit. gospod poslali, kterim je bil iz Lipnice pisan, in je tukaj postavljen. Vred.

Jeruzalem. Očetje franciskani v sveti zemlji imajo 9 samostanov, 16 stanovitnih hospicov, 6 hospicov, ki jih le ob odločenih časih obiskujejo in 20 duhovnjak z 18,591 dušami in 119 redovnimi duhovni. Vsako leto dajo 8 po redovnikih spisanih bukev na svitlobo. Od leta 1763 je minoriški red 1799 muhov poslal v sveto zemljo, zmed katerih jih je 499 tam umerlo, med temi 117 za kugo, 10 jih je bilo od turkov in razkolnikov umorjenih; 2 sta umerla v sluhu svetosti. V tih 88 letih so OO. franciskani spreobrneli 1555 greških razkolnikov, 1040 armencev, 189 koptov, 149 protestantov, 17 judov, 437 nevernikov, 110 nestorjanov, monotelitov in jakobitov. Z milovšino vernih je bil od leta 1827 zidan 1 kloster, potlej je bilo napravljenih ali popravljenih 11 hospicov, 14 cerkev, 1 sobivališče za misijonarje. Lansko leto je bilo 6256 romarjev prenočevanih. Take dela se opravljajo z milovšino, ki se daje za sv. zemljo. — 8. kim. Kralj obojne Sicilije, Ferdinand II., je franciskanskima cerkvama v Jeruzalemu in v Betlehemu vsaki nov zvon daroval, in tudi majhen altar iz marmorja za kapelico na tistem mestu, kjer je bil Kristus bičan ali gajžlan. — V Jeruzalemu so v začetku uniga mesca popotvali francosko-ogerski romarji, 10 duhovnov in 4 drugi. Na njih čelu je g. Hovanji, velikovadinski korar. Vsi, tudi turški viksi so jih prijazno sprejemali. —

Drobtine.

V nekim imenitnim mestu je živel prav bogat gospod, ki ga je hodil brijač več let obrivat. Več let je že preteklo, de je on svoje rokodelstvo povoljno opravljal, in razun njemu letá bogati gospod svojiga obraza nikomur ni zaupal. — Želja po bogastvu je bila pa že večkrat vzrok velikih nesreč na svetu; huda bi se bila gotovo zlahtnima gospodu pripetila, ako bi krepost vere ne bila predobila. Čujte! Ko je nekiga dne zlahtni gospod ravno svojo zlatnico in srebernino prešteval, pride omenjeni brivec, ugleda svitli zaklad gospodov, si misli, oh, de bi to moje bilo! Skušnjava se v sercu obudi, in vedno veči prihaja. Ko se zlahtni gospod na odločeni stol vsede, se pripravlja brijač na svoje delo, in v trenutku se mu grozovita misel zbudi, bogatima gospodu vrat prerezati, in na tihim zaklad odnesti. Oh groza, o prestrašni namen! — Al brijač se zmislil na vsevidijočiga Boga, na peto zapoved Božjo „ne ubijaj“, na peklenske muke, na neizmerno večnost, — in ostrá britva mu pade iz roke. Jo vzdigne, spet numeri — — all zopet mu tebebi na tla. —

Ves zmoten dirja brijač iz stanice, govori: Gospod! ne morem vas popolnoma obriti; obežite se, kakor bi vas zobje boteli, pridite, v svojim stanovališu bom vam povedal, zakaj de ne. — Gospod pride, in brijač mu s trepečim glasom pripoveduje: o zlahtni gospod! dvakrat sim bil namenil, de bi se polastil vašiga zaklada, vam vrat prerezati, ali „vera“ mi je ubranila, de vam žaliga nisim storil, de vas nisim usmertil; — dvakrat me je hudoba skušala, motila, ali dvakrat mislečimu na Boga, je smertni nož na tla telebil iz mojih rok, gospod! ne zamerite kar vam zdaj naznanim: „Jez vas nikdar več bril ne bom!“

Gospod, to čuvši, stermi zavoljo vmišljene pa predobljene hudobije, želi tudi to premagano skušnjava poplačati in mu od svojiga premoženja lep dar podeli, rekoč: Hvala Bogu, de je sveta vera peklenske skušnjave premagala; spoznam svete vere lepoto, in prečudno moč; vselej je resnično:

Kdor se Boga boji,

Hudiga ne stori.

Janez Korban.

Mala drobtinica.

Ančika, edina hčerka dobrih staršev, je dan za dnevan spravljala drobtinčice in jih hranila. Pride huda zima, gre na dvoriše, ter zagleda veliko zbranih tičice in po dvakrat na dan potresa drobtinice ubogim živalicam. Tičice pri-

letvajo, in drobtinice zobljejo. Starsi to viditi, se nad milim serčicem hčerke veselijo, ki je v grozovitim mrazu nedolžno delo usmiljenja opravljala. Enkrat jo oče vprašajo: Anica, čemu to? kaj delaš? — Anica odgovori: Ljubi oče! vse je s snegam in ledam pokrito, in uboge živalice nimajo kaj jesti; o revce! rada bi jih nahranila. Rekli ste: bogati ljudje, morajo ubogim pomagati, jest pa sim bogata z drobtincami, in tičice, uboge revce. — Oče pravijo: Prav je, ali dete moje, saj ti ne moreš vsih tičice napasti! — Anica odgovori: Naj bi vsi otroci tako delali, gotovo bi njih mnogo bilo prehranjenih. Oče se začudijo nad miloserčnim otrokam, in mislijo:

Oh, koliko je ubogih ljudi na svetu, koliko bogatih! Naj bi vsi bogati tako skerbni bili za revce, kakor moja Ančika za uboge tičice!

J. K.

Ko so pri ljudskim misijonu v tergu Feuchtlingen ob Donovi mesca kimovca t. l. križ postavljali, se je neki protestanski kerčmar, „zum Ochsen“ imenovan, prederznil tako gerdo misijon preklinjati, de si ne upamo njegovih besed ponavljati. Pa kmal se je zbudila tudi jeza Božja nad bogokletnežem; še tisto noč je stal pred sodnjim stolom. Grozovita bolečina mu je začela zdelovati po drobú, dokler ni pred strašnim stokanjem svoje duše izdihnil. Pastorja in zdravnika je strah spreletval, ki sta pričujoča bila.

Pred sv. obhajilam.

Zelim, Zveličar moj!

Skleniti se s teboj;

O sladki gost!

Si rane mi ozdravil,

K' jih je bil greh zavdal,

Me s milostjo opral:

O prid', sladkost!

Po teb' duh koperni,

Sercé se mi topi;

Gospod, Gospod!

Naj duša in teló

Le tvoje, tvoje bo.

Vsím drug'mu dam slovó,

Ti s mano bod'.

Vsi v tebe verjemo,

Vsi v tebe upamo,

Vsi ljub'mo te.

O mana angelaka,

Pijača presladka,

Ki vernim pot ravná

V zveličanje.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon.

Bratovskiga denara iz Černiga verha 3 gold. — G. J. 1 gold. — Horjulci 4 mernike suhih hrušk. —

Duhovske zadeve.

V ljubljanski škofii. G. Prim. Remic pride za lokalista k sv. Lenartu; g. Rome za kaplana v Grad pri jezerji; g. Erjavec v Cirkle; g. Sodnik na Jesenice; g. Likar v Cirknico; g. Lušín v Soricó; g. Andolšek v Velesovo, g. Ant. Zorman, novoposvečenec, v Metliko.

V goriški nadškofii. Gosp. Blaž Rlavic gre v Kanal; Jož. Gergolet v Zgonik; Jož. Silvestri v Farrow; Andr. Furlan v Kaprivo; Jož. Furlanji k št. Ignaciju v Gorico; Jož. Kumar v Mirno; Ant. Černic k št. Ignaciju v mestu; Vinc. Rubbia v Veliko cerkev za zakristana; Ant. Stifligoj iz Mirna na Placuto; Ant. Klančič v Topoljan; Ant. Marcolini v Mercan; Jan. Batanz v Oglej za 1., in Markovič za 2. kaplana; Jan. Tribusson v Rudo; Jan. Delpiccolo v Fiarz; Leonard Berini v Grajski otok; Andr. Rudolf v Zapotok; Fidel Okorin v Lokaviz; Mart. Savnik v Gradiškuto; Matevž Primožic v Grabovico; Andr. Bolter v Podmeve; Štef. Vuga v veliki Dol; Jož. Pahor v Opačeje sela.